

BEKÄMPNING AV ASF I FINLAND

Förebyggande och åtgärder om
infektion påträffas i frilevande
vildsvin

Bild: Thomas Ohlsson

FASERNA I BEKÄMPANDET AV SVINPEST

- ▼ Förebyggande
- ▼ Tidig upptäckande av smittan
- ▼ Begränsning av spridningen
- ▶ Utrotning av sjukdomen och återgång till normaltillstånd

SVINPESTENS SANNOLIKA VÄGAR IN TILL LANDET

- **Med människor från ASF-länder**
  - Kläder, utrustning, bilar osv.
- **Infekterat svinkött**
- **Matavfall från internationell trafik**
- **Levande importsvin eller svinsperma**
- **Djurtransportfordon**
- **Migrerande vildsvin**

Bild: Sven Zacek

FÖREBYGGANDE

- **Importbegränsningar och -rekommendationer**
  - Djur, livsmedel, foder, svin- och vildsvinprodukter
  - Transporthygien
  - Upplysning turister och importbegränsningar
- **Förvaltning och uppföljning av vildsvinstammen**
  - Effektiverad jakt, utbildning och rådgivning
  - Underlättningar i jaktlagstiftningen gällande vildsvin
- **Skyddandet av svingårdarna**
  - Förbudet att mata svin men matavfall, hygien på svingårdarna (förfaringssätt, kontroll av persontrafiken), utehållsförbud för svin

FÖREBYGGANDE

- **Vi håller vildsvinstammen gles**
  - Målet är hälften av 2015 års vildsvinstam i Sydöstra Finland och Östra Nyland = 500 – 650 individer, tills ASF-hotet är förbi
  - Begränsning av stammens spridning
- **Ändamålsenlig utfodring**
  - Lockande av vildsvin för jakt, men ingen utfodring som stöder stamtillväxten
  - Om foder används, skall det vara inhemskt
  - Ingen matavfall förs ut i naturen
  - Skall iakttas även då man matar hjorddjur och annat vilt

Bild: Thomas Ohlsson

SMITTA I VILDSVIN

1

Infektion konstateras från ASF-prov

Resultatet kontrolleras ännu i ett internationellt laboratorium

2

Livsmedelsverket grundar en begränsningszon runt fyndplatsen

Delas i olika delar vid behov

3

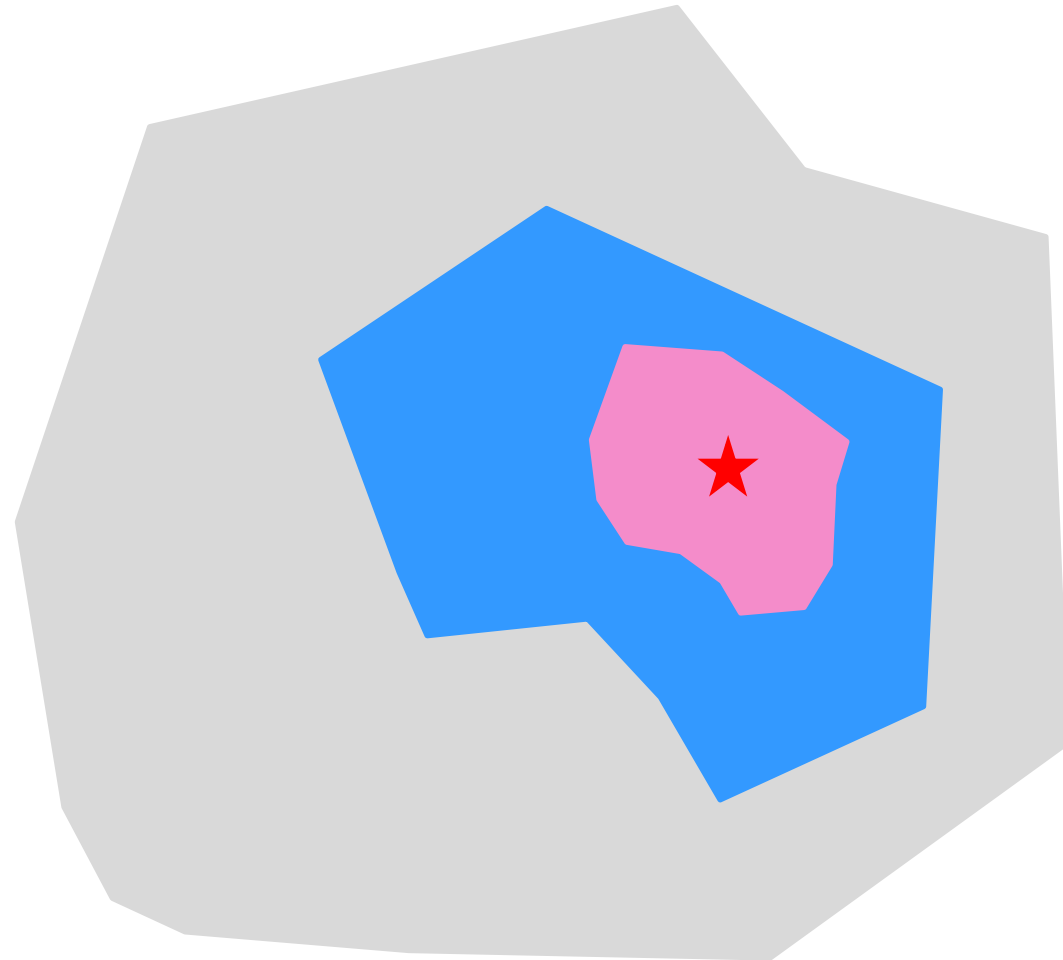
Meddelas till EU, djurhälsoorganisationer, grannländer, exportländer

4

Meddelas åt olika myndigheter och via media åt befolkningen

BEGRÄNSNINGSZONERNA

- ASF-fyndet
- Zonen, där smittan påträffas
- Zonen, där smittan inte påträffas
- Zonen för effektiverad jakt
- Andra delarna i landet

SMITTADE VILDSVIN

- **Livsmedelsverket grundar en begränsningszon runt fallet**
  - Begränsningar för svinproduktionen och angående vildsvin
- **Zonens storlek bestäms fall för fall**
  - Vildsvinspopulationens täthet, geografi, andra faktorer
  - Jägarnas lokalkännedom viktigt!
- **Alla vildsvin som skjuts eller hittas döda inom zonen anmäls åt Regionsförvaltningsverket (RFV)**
  - RFV ger instruktionerna angående bekämpningen av sjukdomen
  - Kommunveterinären tar ASF-prov av alla döda individer
  - Inom smittozonen får vildsvin inte användas som livsmedel

SMITTADE VILDSVIN

- **I början förbjuder RFV sannolikt all jakt på begränsningsområdet (jaktlagen 23 §)**
  - Minskar vildsvinens rörelser
- **Försiktig och tyst insamling av kadavren på begränsningsområdet**
  - Lokala frivilliga behövs också
- **Först senare minskar man vildsvinens mängd på begränsningsområdet**
  - Ministeriet kan besluta att vildsvin får jagas på området utan jakträtt (JL 19 §)
  - RFV ger instruktionerna, så att jägarna på området har tillräckligt med kunskap om ASF (virusets egenskaper, hygien osv.)
  - Provtagningspåbud, hygienkraven för hantering av slaktavfallet
- **I övriga delar av landet intensiv provtagning och hygienrekommendationer**

SMITTADE VILDSVIN

- Enligt lägesbedömningen byggs det möjligtvis staket runt vissa områden för att hindra spridningen
- Rekommendation att undvika all rörelse på området
- Viltutfodring kan förbjudas
- Välplanerad, försiktig och tyst jakt av vildsvin, så att svinen störs så lite som möjligt
  - Ingen drevjakt, svinens rörelser skall minimeras
  - Fällor, försiktig tyst jakt

Bild: Pekka Kotonen

SMITTADE VILDSVIN

- Utanför begränsningszonen effektiv jakt på vildsvin (gråa området på kartan)
  - Även hund- och drevjakt
- Intensiv provtagning och hygienrekommendationer till hela landet
- Utanför begränsningszonen kan man äta och sälja vildsvinkött normalt

ASF-provtagningsförpackning

SMITTADE VILDSVIN

- **Djurhälsomyndigheterna koordinerar verksamheten**
  - Instruktionerna, redskapen, verkställandet
- **Samarbete mellan aktörerna**
  - Djurhälsomyndigheterna, viltmyndigheterna, markägarna, jägarna, intresseorganisationer...
- **Inom zonen arbetande personers rörelse utanför området kan begränsas**

ÅTERGÅNG TILL NORMALTILLSTÅND

- Beror på epidemins längd
- Begränsningszonerna angående vildsvin hålls i kraft enligt situationen och tills det har gått en tillräckligt lång tid från senaste smittofall.
  - I Tjeckien upphävades begränsningarna 2 år efter sista fallet
  - Vissa åtgärder gjordes ännu 12 mån efter detta

Bild: Sven Zacek

EXEMPLET TJECKIEN

Afrikkalainen sikarutto levisi Tšekkeihin – tauti saattoi livahtaa maahan ihmisten mukana

Afrikansk svinpest spread sig till Tjeckien – sjukdomen kan ha smittit in med människor

Maaseudun Tulevaisuus
28.6.2017

Toivon merkkejä afrikkalaisen sikaruton torjunnassa: Tšekki puhdistui, virolaiset villisiat kantavat vasta-aineita, espanjalaistutkijat kehittävät rokotetta

Tecken på hopp i bekämpandet av afrikansk svinpest: Tjeckien rensades, estniska vildsvin bär antikroppar, spanska forskare utvecklar ett vaccin

Maaseudun Tulevaisuus
2.1.2019

INFORMATION BEHÖVS AV JÄGARNA

- **Slaktskjulens position och utrustning**
  - Ytmaterial, vatten och avlopp, elektricitet, kylförråd, vägförbindelse, hantering av slaktavfall, avfallstransport
- **Andra byggnader, som kan användas av myndigheterna under bekämpningsåtgärderna**
- **Jaktsätten**
  - Finns det fällor?
  - Finns det dispens för nattsikte?

Kuva: Pekka Kotonen

INFORMATION BEHÖVS AV JÄGARNA

- **Används området av andra grupper (friluftsliv, vandrare et.c.)**
- **Finns det ödestugor för vandrare / utbud av annan naturservice?**
- **Jaktlagen / jaktföreningarna kan förbereda sig**
  - Finns det personer som kan delta i samlandet av kadavren?
  - Finns det personer som kan delta i jakten inom begränsningszonen?
  - Finns det utrustning som kan lånas? Släpvagn, terrängfordon, snöskotrar osv.

VI HÅLLER SVINPESTEN BORTA FRÅN FINLAND TILLSAMMANS!

